

Ärkebiskop Martin Modéus: Predikan vid minnesgudstjänsten för tsunamins offer

Talare
Martin Modéus
Ärkebiskop

Datum
26 december 2024

Plats
Uppsala

1 Rm. 8:38-39

Ingen är så närvarande som den frånvarande. Minnen av vad som varit, förhoppningar som brast. Och de inre samtalen med den som inte längre är där.

5 Många anhöriga till de kanske mer än 220 000 avlidna i tsunamikatastrofen, runt om i världen, har levt med detta i tjugo år nu. Och med alla de olika känslor som kan finnas samtidigt i samma människa. Känslor och perspektiv som ofta förändras genom åren. Eller inte.

10 Sorg och saknad försvinner sällan. Men de byter ofta skepnad, och där gör vi alla våra egna resor. Sorgen rör sig över vida fält, av saknad och tacksamhet, skuld och övergivenhet eller vrede, eller värme.

15 För somliga har det gått lång tid, och ljuset har åter gått upp i livet. Andra vaknar varje dag, på nytt, upp med minnena från 26 december 2004. Inte alla i omgivningen kan eller orkar förstå.

20 Hur vi än berättar om katastrofen så är det alltid människor vi talar om. Människor som försökte och som misslyckades eller lyckades, människor som fattade tag om händer och som tappade tag om händer. Människor som förlorade varandra.

25 Tidigt hörde vi också om dem vi gärna kallar hjältar, men som ofta själva säger: Jag gjorde bara min mänskliga plikt. Deras verk var ibland fyllt av fara.

Många var med om att ta emot levande eller döda vid hemkomsten, med värdighet och omtanke.

Ofta handlade det om att stanna kvar vid sidan av människor i outhärdlig sorg

och saknad. Under lång tid.

Vi hör också berättelser om människor som återfann eller fann varandra, i gamla eller nya gemenskaper.

35

Livet är förunderligt i både sin bräcklighet och sin storslagenhet. För mycket finns bara tystnadens och vördnadens språk att använda.

40

Våra mänskliga liv är vävar av relationer; det är så vi håller varandra uppe och samman. Dyrbara vävar av ömsesidighet och beroende, så ömtåliga och sårbara. När människor försvinner rivs väven sönder.

45

Men det är inte bara så. Vi hör fortfarande ihop, och vi tar fortfarande emot ur minnets skatter. Vi bär fortfarande varandra med oss i våra hjärtan och minnen, i våra reflexer och referensramar. En människa är både borta och samtidigt inte.

Det är förunderligt hur närvarande också den frånvarande kan vara.

50

Man behöver inte vara religiös för att se hur en människa, i våra minnen, lever vidare långt utöver sina fysiska gränser. Vi är varandras liv minst lika mycket som vi är våra egna, för vi har gett och fått så mycket som finns kvar och som alltid kommer att leva vidare med oss.

55

Den trasiga väven hålls ihop av osynliga men starka trådar av minnen, bilder och erfarenheter, också bortom döden.

60

Genom årtusenden har människor, med olika religioners och traditioners språk, också upplevt att Gud är en del av denna väv. En osynlig närvaro som håller samman det som mänskligt sett borde kollapsa.

65

Aposteln Paulus skrev orden vi lyssnade till nyss: Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller andemakter, varken något som finns eller något som kommer, varken krafter i höjden eller krafter i djupet eller något annat i skapelsen skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår herre.

Uttryckt med enklare ord säger Paulus: Någon tar emot mig, hur djupt jag än faller.

70 Många gånger har jag suttit med människor som frågat: hur kan du tro på Gud när världen ser ut som den gör. Mer än en gång har jag ställt samma fråga.

Men den fråga som gått som en röd tråd genom världshistorien, har långt ifrån alltid varit: Finns du, Gud? Minst lika ofta har frågorna ställts: var är du, Gud,
75 och: var var du, Gud?

Frågorna är större än svaren, och här får det vara så. Gud tål både våra frågor och våra anklagelser, men mänsklighetens långsiktigt beprövade erfarenhet tycks vara att hur djupt vi än faller så finns det någon som tar emot.

80

Så det finns många orsaker till att människor, i dödens närhet, ofta vågar säga: vi ses igen. Och det är en del av vårt kristna hopp. Också i tsunamikatastrofens skugga.

85 Här i kyrkan vet jag att det finns många som tror åt den som skulle vilja tro och som ber för dem som inte orkar be, och hoppas åt dem som inte vågar hoppas. Också i detta kan vi bära varandra.

Inte genom de många orden, men genom närvaron. Vi finns här för varandra.
90 Som trådar i väven, tillsammans med dem som inte längre är här. Och tillsammans med Gud; för ingenting kan skilja oss från Guds kärlek.

Källa

<div>Manuskript hämtat från svenskakyrkan.se (2025-01-08)</div>

95

Taggar

Minnestal, Predikan, Svenska kyrkan

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/arkebiskop-martin-modeus-predikan-vid-minnesgudstjansten-for-tsunamins-offer>

100

105